

WestieAlliansens hälsoenkät 2008

Syfte:

- Vi skall få en god bild av hur rasen mår.
- Enkätsvaren ska ge en indikation på om det finns något som är onormalt högt representerat inom rasen och därmed ge vägledning till vad man fortsättningsvis bör undersöka och arbeta vidare med. Speciellt var vi intresserade av att titta på enkätsvaren relaterade till Hudproblem av olika slag.
- Enkäten bör kunna ge en möjlighet för den enskilde uppfödaren att själv informera sig om hur dennes linjer står sig i förhållande till resten av rasen.
- Antal redovisade hundar: 558 st. Hanar 244 st Tikar 314 st

Frågor på materialet kan ställas till Ingegerd Grünberger AUK
igrunberger@hotmail.com eller tel. 08-754 60 99

Innehåll:

Så här gick vi tillväga sid 3

Översikt av deltagande hanar i enkäten.
Födelseår "hur använder" du din hund sid. 4

Översikt av deltagande tikar i enkäten.
Födelseår, "hur använder" du din hund sid 5

Hur bedömer du hundens allmäntillstånd? sid 6

Sterilisering/kastering sid 7

Testiklar/hanar sid 7

Hudproblem/Klåda/Parasiter. Ålder sid 8-9

Olika typer och kombinationer av hudproblem.
bland de som svarade "JA" i enkäten på
hudproblem. Sid 10

Kommentar Hudproblem: sid 11

Öron sid 12

Ögon sid 13

Mag-tarmproblem sid 14

Andra infektioner sid 15

Hjärtproblem sid 16

Lungfibros sid 16

Krampanfall, epilepsi sid 17

Tumörer sid 17

Skelett och leder sid 18

Njurar och lever sid 19

Diabetes sid 19

Addisons sjukdom(underfunktion
av binjurebarken) sid 19

AnnanHormonrubbing sid 19

Skendräktighet sid 20

Livmoderinflammation sid 21

Prostatabelsvär sid 21

Tänder sid 22

Andra sjukdomar sid 22

Olycksfall sid 23

Kejsarsnitt sid 24

Beteende sid 25

Nöjdhet sid 26

Westie igen sid 26

Så här gick vi till väga

Arbetet med enkäten har utförts av WestieAlliansens Avels- och uppfödarkommitté (AUK). Målet var att göra en uppföljning av hälsoenkäten 2003 med syfte att bättre belysa hudproblematiken i rasen. I början av 2008 togs en ny enkät fram tillsammans med professor Åke Hedhammar, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Karin Drotz SKK:s avelskommitté och Ingegerd Grünberger AUK.

Bakgrund: Vi sökte hundar som fyllde kraven:

- * Samtliga nu levande hundar
- * Hundar som levde 1/1 2005 men som nu är döda
- * Hundar som fötts efter 1/1 2005, men som nu är döda (undantaget valpar som dött före 6 veckors ålder).

Styrelsen beslutade att denna gång uppmana alla westieägare att skicka in Hälsoenkäten anonymt både på "friska westies och westies som hade något fel". Möjlighet fanns att ta ner enkäten från hemsidan och skicka in den via mail/ post eller skicka in enkäten som fanns i WestieNytt. Nr 2. En enkät per hund. Denna uppmaning riktades till westieägare flera gånger under hösten 2008 på hemsidan och i WestieNyttt.

Insamlingen startades i aug. och avslutades 31/12-2008. Totalt kom det in 558 enkäter. Hanar 244 st och tikar 314 st. Flest enkäter (345 st) kom via mail.

Samtliga enkäter togs fram i pappersform, kollades och samlades i buntar om 25 st. Mall gjordes i Excel och fyra personer alla kunniga i programmet registrerade uppgifterna. Slutligen sammanställde ansvarig och gjorde smärre korrigeringar efter kodningsunderlaget. Materialet är även dokumenterat i ett USB-minne.

Ett första utkast till redovisning visades på årsmötet. Här kommer materialet i sin helhet.

Eftersom insamlingen ej skett på samma sätt som 2003 måste viss försiktighet tillämpas när man mäter förändringar mellan årtalen. Varje enkätinsamling bör därför 3 bedömas var för sig.

Översikt av deltagande hanar i enkäten. Födelseår, "hur använder" du din hund där man kunde fylla i fler rutor samt uppgifter om döda hundar och hur gamla de blev.

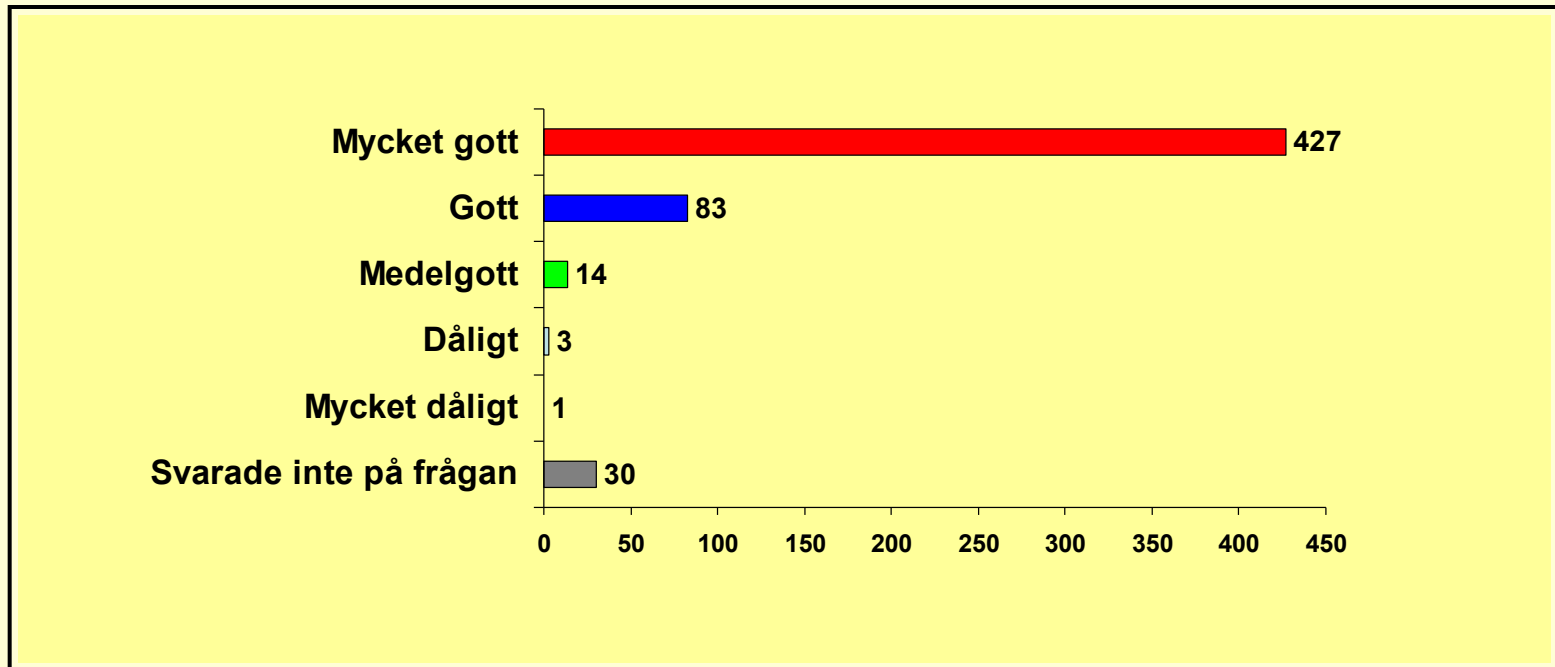
(16 st svarade inte på frågan användning)

Hanar i enkäten		Användning								
födda år	antal	sällskap	avel	utst	lydnad	agility	spår	jakt	annat	hanen finns inte längre dog i ålder av:
Hane-91	1	1								1=15 år
Hane-92	1	1								1=13 år
Hane-93	3	3	1	1	1					1=12 ; 1=15 år
Hane-94	4	4	4	4						1=14; 1=11 år; 1=12 år
Hane-95	1	1								
Hane-96	2	2	1	1						1=12 år
Hane-97	7	6	4	4						1 = ålder ej angivet
Hane-98	6	6		1						1=9 år
Hane-99	6	6	2	1						
Hane-00	9	9	1	1						
Hane-01	17	15	3	4		1				1=7 år
Hane-02	21	19	4	4		2		1	1 rallylydnad	1=1 år, 1=3 år
Hane-03	22	20	7	9	1	1	1			
Hane-04	24	24	2	4		3	1			
Hane-05	33	30	8	13	2	1				1=2 år, 1=2,5 år
Hane-06	42	38	10	11		1				
Hane-07	29	28	3	7		2				1=5 mån
Hane-08	15	15	1	1						
	244	228	51	66	4	11	2	1	1	16 (finns inte längre)

Översikt av deltagande tikar i enkäten. Födelseår, ”hur använder” du din hund där man kunde fylla i fler rutor samt uppgifter om döda hundar och hur gamla de blev.
(22 st svarade inte på frågan användning)

Tikar i enkäten		Användning								
Tikar födda år	antal	sällskap	avel	utst	lydnad	agility	spår	jakt	annat	Tiken finns inte längre dog i ålder av:
Tik-93	1	1								1=12 år
Tik-94	10	7	5	5						3=11 år, 3= 13 år, 1=14 år
Tik-95	6	6	4	3						1=10 år, 1=11 år 1=11,5 år och1=12,5 år
Tik-96	8	6	4	4	1	1	1			
Tik-97	11	11	5	4						1=10,4 år , 1=11,5 år, 1=ålder ej angivet
Tik-98	11	11	5	4		1	1		1 spelar hundspel	1= 9 år 2=10 år,1=ålder ej angivet
Tik-99	19	18	10	9						1=8,5 år 1=12 år, 1=ålder ej angivet
Tik-00	7	7	5	4						
Tik-01	25	25	13	11	3	3	2			
Tik-02	20	19	12	9		1	1			
Tik-03	25	23	13	11		1				
Tik-04	29	26	15	13	1	1	1			
Tik-05	46	43	25	22	2	1				1=3 mån, 1=3 år
Tik-06	38	35	23	19	1	0	1			1=2år, 1=2,5 år
Tik-07	37	35	18	20	2	3	2			1=3,5 mån
Tik-08	18	16	10	11	2	1				
	311	289	167	149	12	13	9		1	27 (finns ej längre)

1. Hur bedömer du hundens allmäntillstånd?

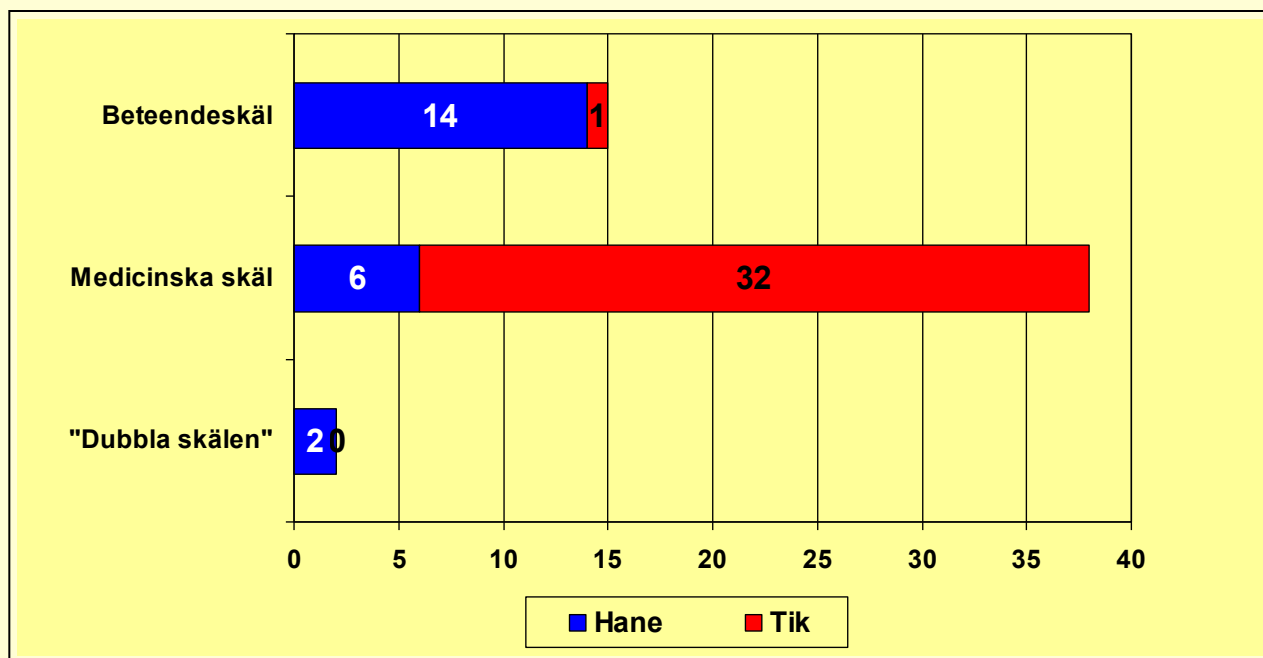

**2. Hunden lever inte längre .
Se översikt på hanar respektive tikar sid 5 och 6.**

3. Sterilisering/kastrering: Totalt 55 st (9,9 %).

Hanar 22 st tikar 33 st

Kommentar: Kastrering på hane skedde i de flesta fall före 2 års ålder. På tik ofta i samband med livmoderinflammation och kejsarsnitt.

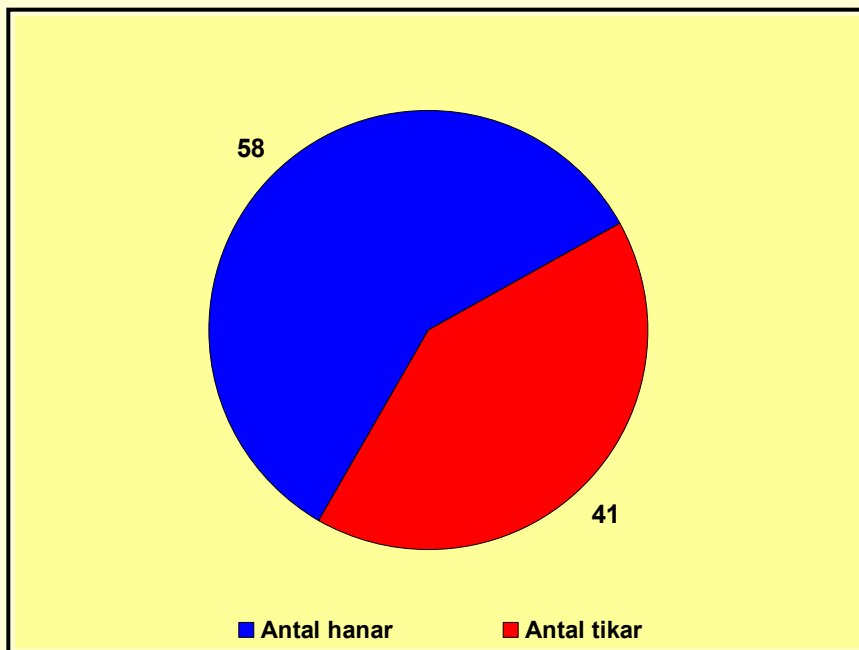
4, Testikel-hanar.

Hanar med 2 testiklar 171 st, 1 testikel 21 st samt 0 testikel 2 st. Tyvärr var det många som inte svarade på frågan.

7 st upplevde avsaknaden av en eller två testiklar som problem och i två fall omvandlades testikeln i buken till en tumör.

5. Hudproblem/Klåda/Parasiter.

Antal svar totalt 99 st (17,7 %). 6 st svarade inte på frågan

Vid vilken ålder debuterade hudproblemen?

ålder	antal	%
<6 mån	21	21,2
6 mån-1 år	22	22,2
> 1 år-2 år	23	23,2
> 2 år-5 år	20	20,2
> 5 år	7	7,1
svarade inte	6	6,1
	99	100

66 st eller 67 % av alla hudproblem dök upp före 2 års ålder

55 st hade varit hos hudspecialist, 36 hade inte varit hos hudspecialist,

8 st svarade inte på frågan

Översikt: Ålder när hudproblemen startade. Skillnader mellan hanar och tikar?

Av totalt 244 rapporterade hanar svarade 58 st "Ja" på hudproblem

ålder	antal	%
<6 mån	16	27,5
6 mån-1 år	12	20,6
> 1 år-2 år	11	18,9
> 2 år-5 år	14	24,1
> 5 år	2	3,4
svarade inte	3	5,5
	58	100

39 st eller 67 % av alla hudproblem dök upp före 2 års ålder

34 st hade varit hos hudspecialist, 20 hade inte varit hos hudspecialist.

4 st svarade inte på frågan

Av totalt 314 rapporterade tikar svarade 41 st "Ja" på hudproblem.

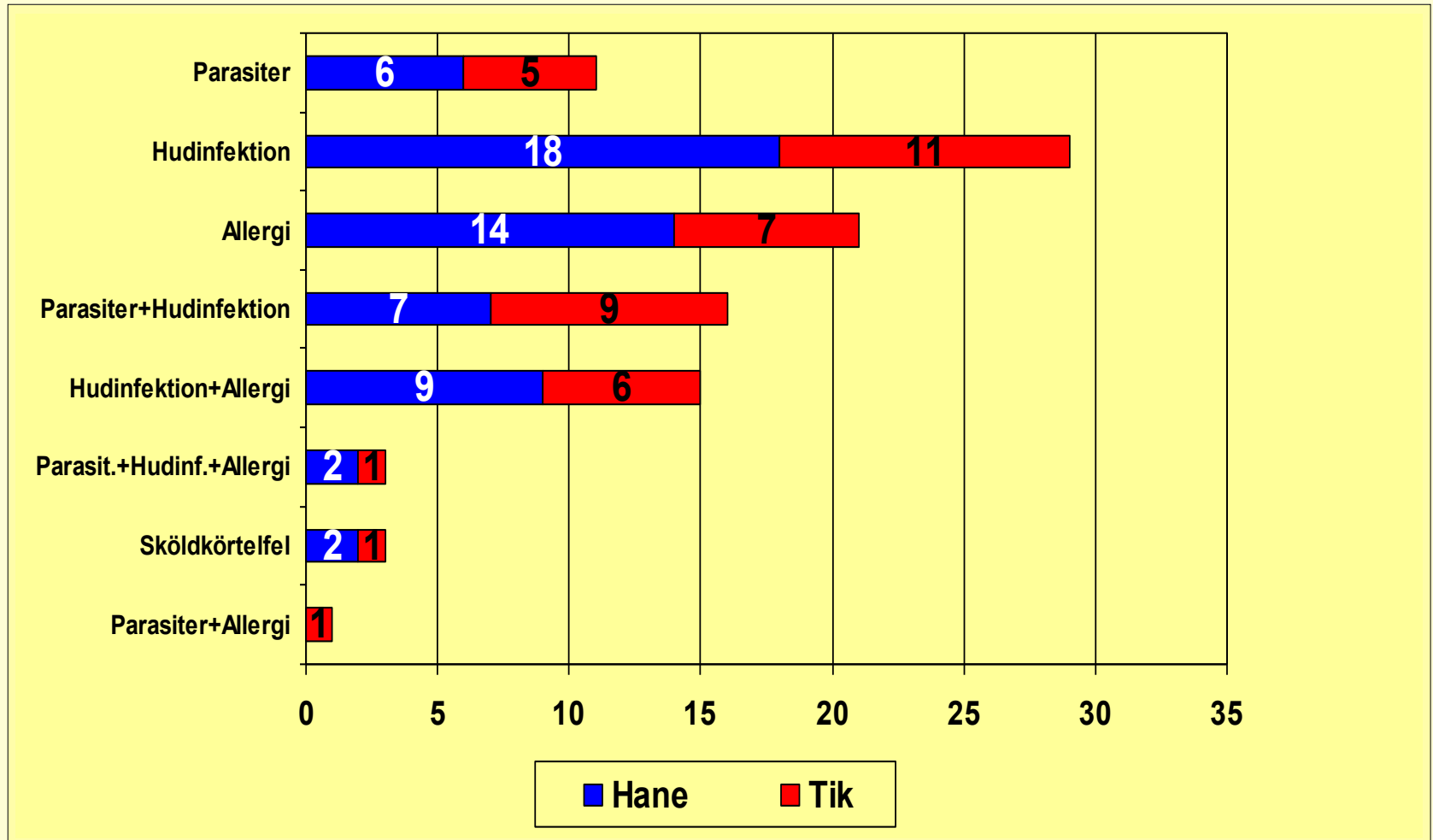
ålder	antal	%
<6 mån	5	12,2
6 mån-1 år	10	24,4
> 1 år-2 år	12	29,3
> 2 år-5 år	6	14,6
> 5 år	5	12,2
svarade inte	3	7,3
	41	100

27 st eller 66 % av alla hudproblem dök upp före 2 års ålder

21 st hade varit hos hudspecialist, 16 hade inte varit hos hudspecialist.

4 st svarade inte på frågan

Olika typer av hudproblem och "kombinationer" av hudproblem bland de som svarade "JA" i enkäten .

Kommentar till olika typer av Hudproblem:

Parasiter:

Flera uppfödare angav rävskabb som ett återkommande problem som man åtgärdade med egenvård. Detta har inte rapporteras som hudproblem i enkäten. Påpekas bör att det är viktigt att åtgärda parasiter så fort som möjligt eftersom hudinfektioner lätt kan uppkomma när hunden kliar sig.

Hudinfektion: Infektioner orsakade av jästsvamp var nästan dubbelt så vanliga som de som orsakades av bakterier. Flera hundar med "röda tassar" rapporterades i enkäten men ej som hudproblem.

Allergi: Hanar angav födoämnesallergi 5 st, kontaktallergi 3 st , kvalsterallergi 4 st och två svarade inte på frågan. Tikarna födoämnesallergi 4 st, atopi (luftburen) 3 st.

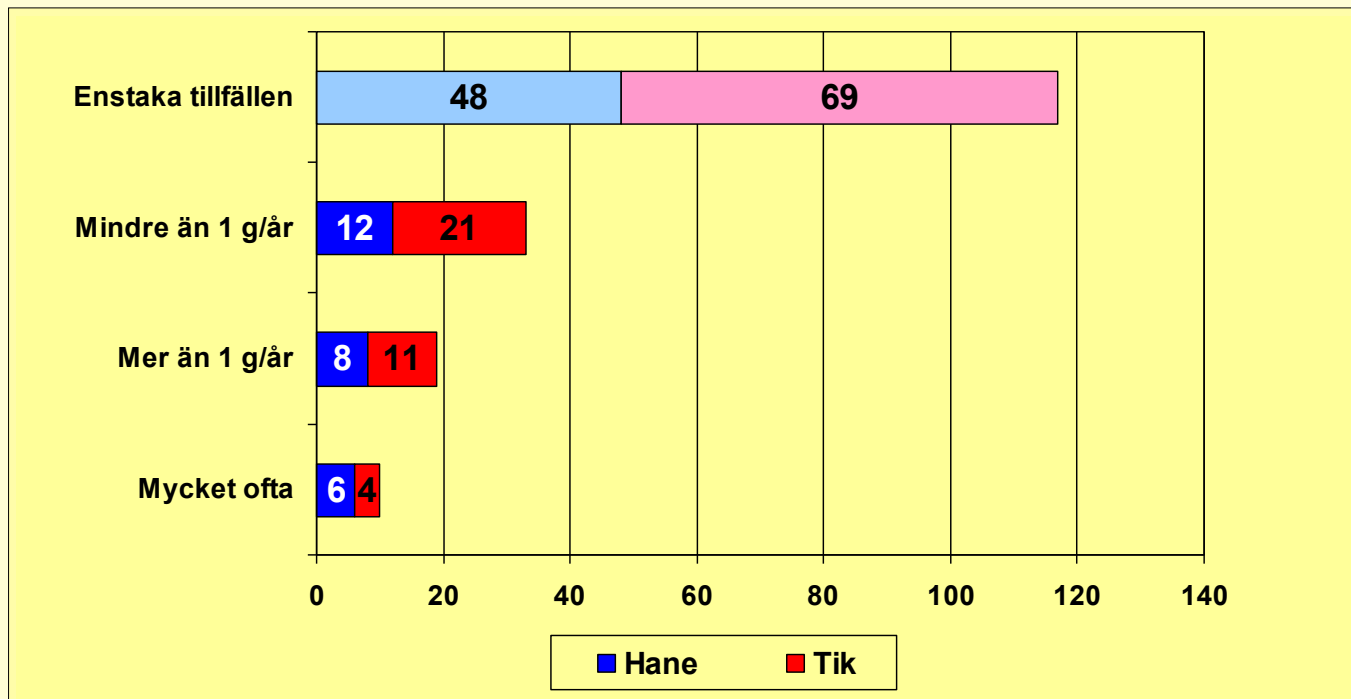
Parasiter+Hudinfektioner: I de 5 fall av Demodex som angavs fanns Hudinfektioner med i bilden i de flesta fall. Detta gällde även rävskabb och mjällskabb.

Hudinfektioner+Allergi: De flesta hundarna i denna grupp fick besvär tidigt, före 1,5-2 års ålder. Infektioner av bakterier, jästsvamp eller en blandning av båda. Allergier i form av atopier, födoämnesallergier samt i några fall kvalster och kontaktallergier.

Parasiter+ Hudinfektion+Allergi: En hane fick vid 1 års ålder rävskabb, jästsvampinfektion och födoämnesallergi och en hane fick kvalster, angav inte infektionstyp men allergi mot kvalster. Tiken fick vid 2 ålder Demodex, bakterieinfektion och foderallergi.

Parasiter-Allergi: Ett lusangrepp hos tik utlöste eksem vid 1år som återkom plus foderallergi där ägaren fick hunden besvärsfri med "husmanskost"

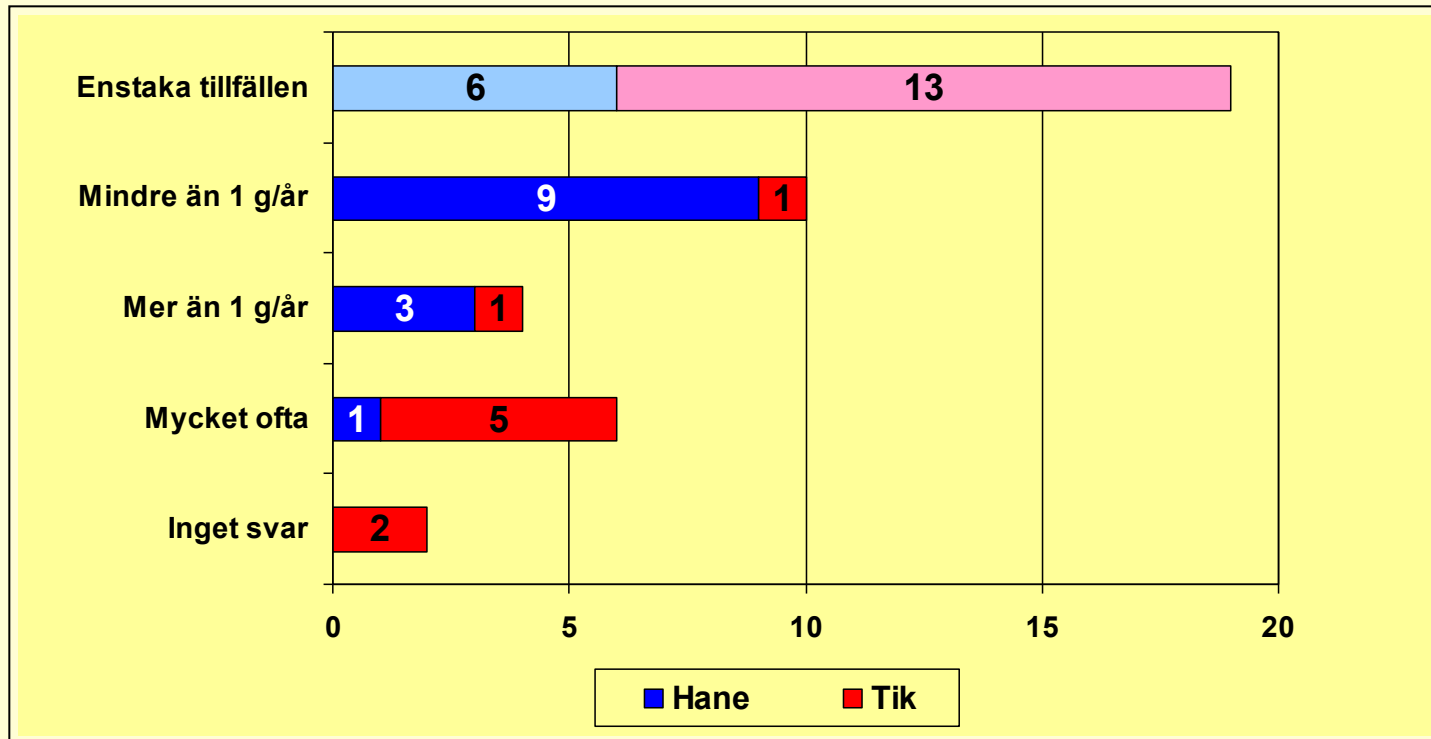
6. Öron. Totalt 184 st (32,9 %). 75 st hanar 109 tikar.
Slopar vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 62 st (11,1 %).
26 hanar och 36 tikar.

Kommentar:

I anslutning till fråga 5. om hudbesvär (99 st) ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med öronen? Här svarade 58 st att de hade haft besvär med öronen.

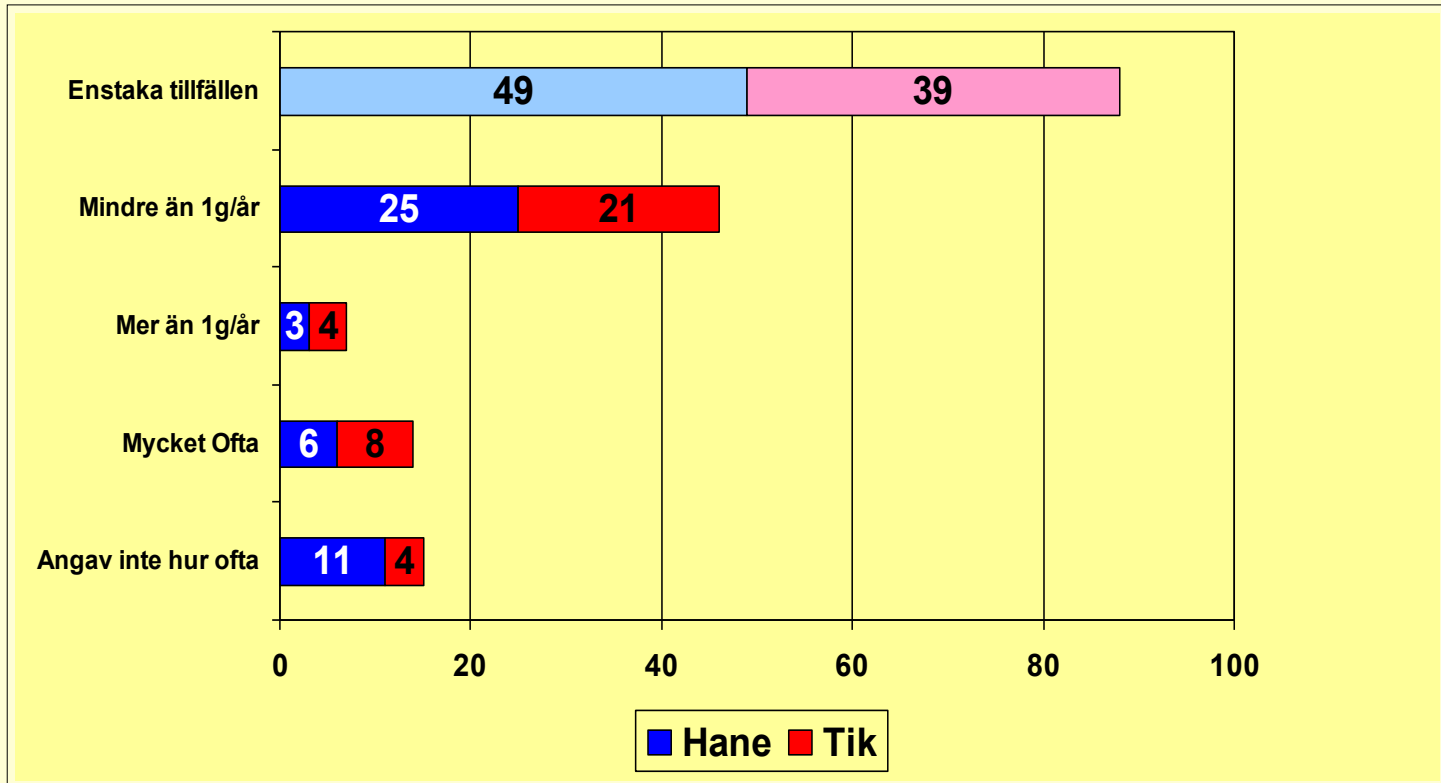
7. Ögon. Totalt 32 st (5,7 %). 10 st hanar 22 tikar.
Slopar vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 22 st (3,9 %).
13 hanar och 9 tikar.

Kommentar:

I anslutning till fråga 5. om hudbesvär (99 st) ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med ögonen? Här svarade 9 st att de hade haft besvär med ögonen.

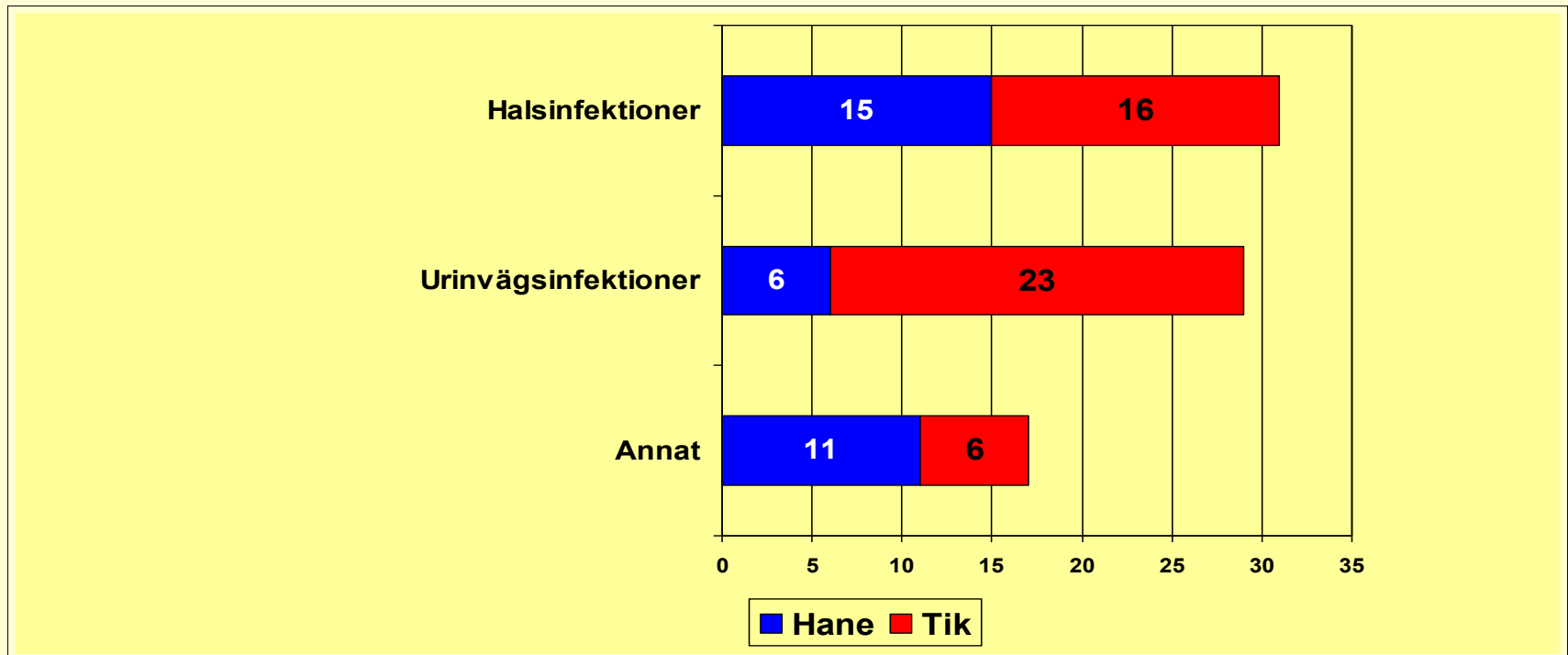
8. Mag-tarmproblem. Totalt 88 st (15,8 %). 49 st hanar 39 tikar. Slopas vi "enstaka tillfällen" blir siffran totalt 36 st (6,5 %). 20 hanar och 16 tikar.

Kommentar:

I anslutning till fråga 5. om hudbesvär (99 st) ställdes frågan: Har hunden även haft besvär med mag-tarmproblem? Här svarade 25st att de hade haft mag-tarmproblem.

9. Andra infektioner. Totalt 77 st (13,7%). *hanar 32 st tikar 45 st.*

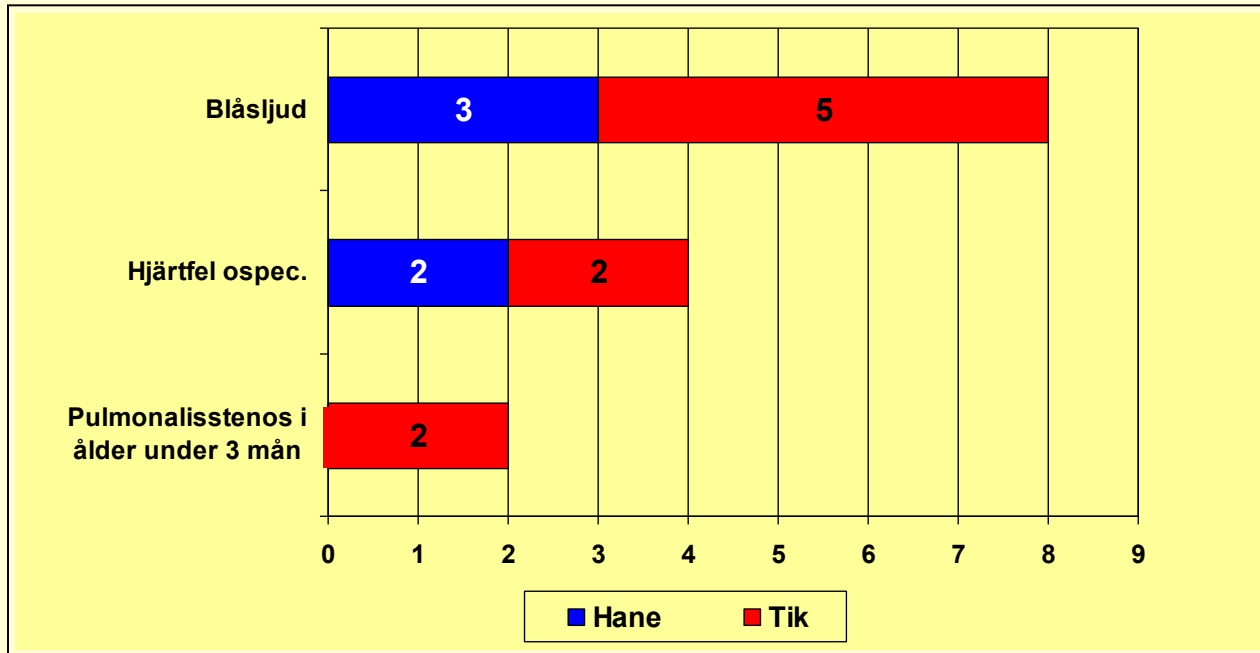

Kommentar: De flesta halsinfektioner drabbar hunden vid enstaka tillfällen och de flesta under 2 års ålder. Urinvägsinfektioner är vanligast hos tikar och förekommer i alla åldrar.

Annat hanhundar: rapporterar främst förhudskatarr, analsäcksinflammation och ett fall av tandköttsinflammation som övergick i blodförgiftning samt infektion i tand.

tikar: analsäcksinflammation, vaginit, hudirritation i samband med löp, ont i svans.

10. Hjärtproblem. Totalt 14 st (2,5 %). 5 st hanar 9 tikar.

11. Lungfibros, problem med andning och hosta (ej hjärtproblem): Totalt 10 st (1,8%) Hanar 4 st Tikar 6 st

Kommentar: Drabbar oftast äldre hundar som får hosta och får svårt att andas. Diagnos fastställs genom röntgen och biopsi. Forskningsprojekt pågår på SLU som söker hundar med symptom.

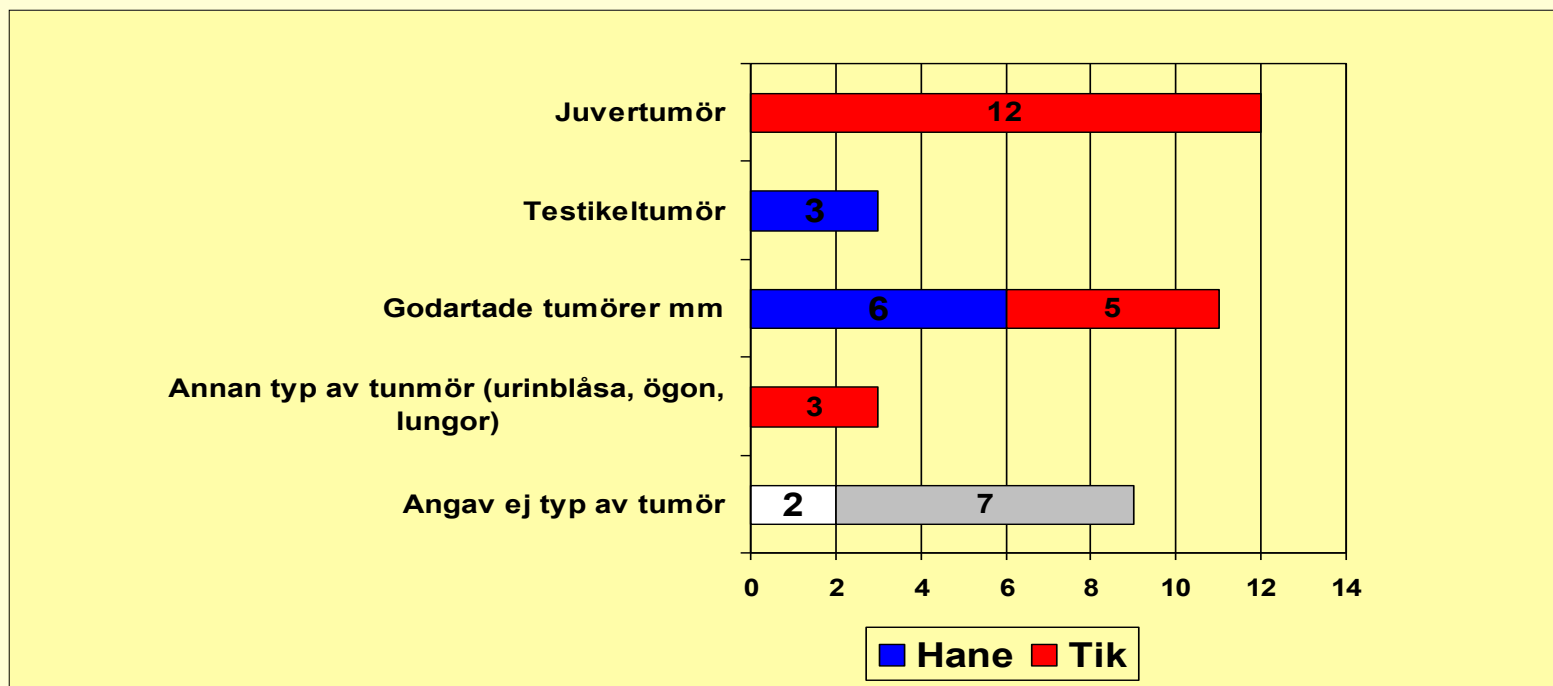
12. Krampanfall, epilepsi : Totalt 4 st (<1,0 %).

Hanar 3 st tikar 1 st

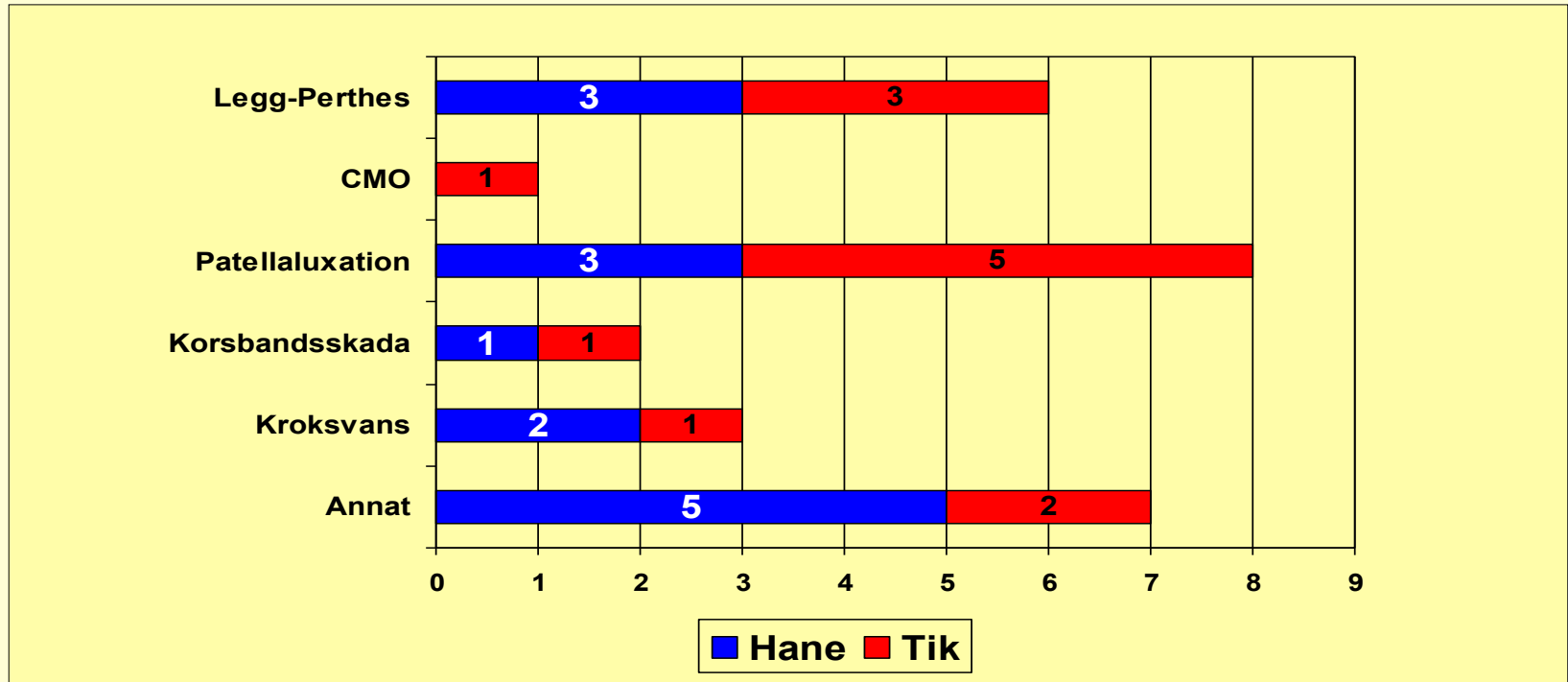
Kommentar: krampanfall utlöstes i ett fall av fästingbett. Epilepsi drabbade hanarna vid 1,5 och 2 års ålder samt tiken vid 8 års ålder. 5 st svarade inte på frågan

13. Tumörer : Totalt 30 st (5,4 %)

hanar 8 st tikar 22 st (ett par hundar hade flera olika sorts tumörer)

14. Skelett och leder : Totalt 27 st (4,8 %) *Hanar 14 st tikar 13 st*

Annat: Artroser olika slag, Vattensvans (watertail) , fraktur, tillväxtrubbning i höft.

15. Njurar och lever: Totalt 9 st (1,6 %).

Kommentar: Hanar 3 st (olika stora njurar, njurar ur funktion vid 13 år samt levercirros vid 5 års ålder. Tikar 6 st (njurar slutade fungera vid 2 resp 10 års ålder, förhöjda levervärden vid 5 resp 7 års ålder, urinsten samt ett fall utan diagnos

16. Diabetes: Totalt 1 st (0,2 %).

Kommentar: Hane 1 st fick diabetes vid 7års ålder. 6 st svarade inte på frågan.

Forskningsprojekt pågår på SLU som söker hundar med diagnosen eller som misstänks ha sjukdomen.

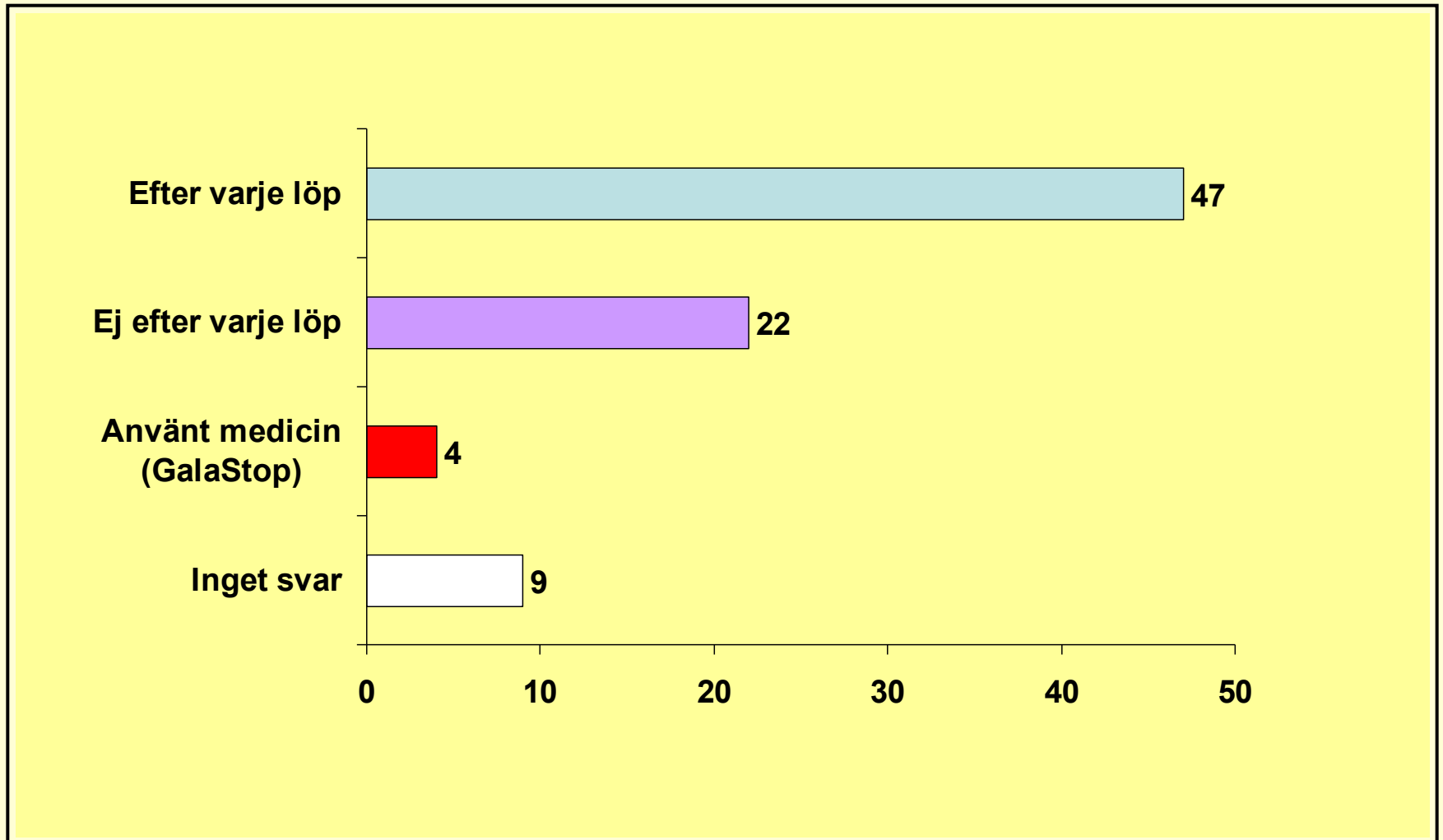
17. Addisons sjukdom (underfunktion av binjurebarken). Totalt 0 st (<1,0 %).

18. Annan Hormonrubbning. Totalt 4 st (0,7 %).

(många hoppade tyvärr över att svara på denna fråga).

Hanar 2 st sköldkörtelrubbning Tikar 2 st En med sköldkörtelrubbning samt en med Både sköldkörtelrubbning och Cushings (förhöjd koncentration av binjurehormonet kortisol). Ålder för samtliga var > 5 år.

19. Skendräktighet. 78 tikar (24,8 %).

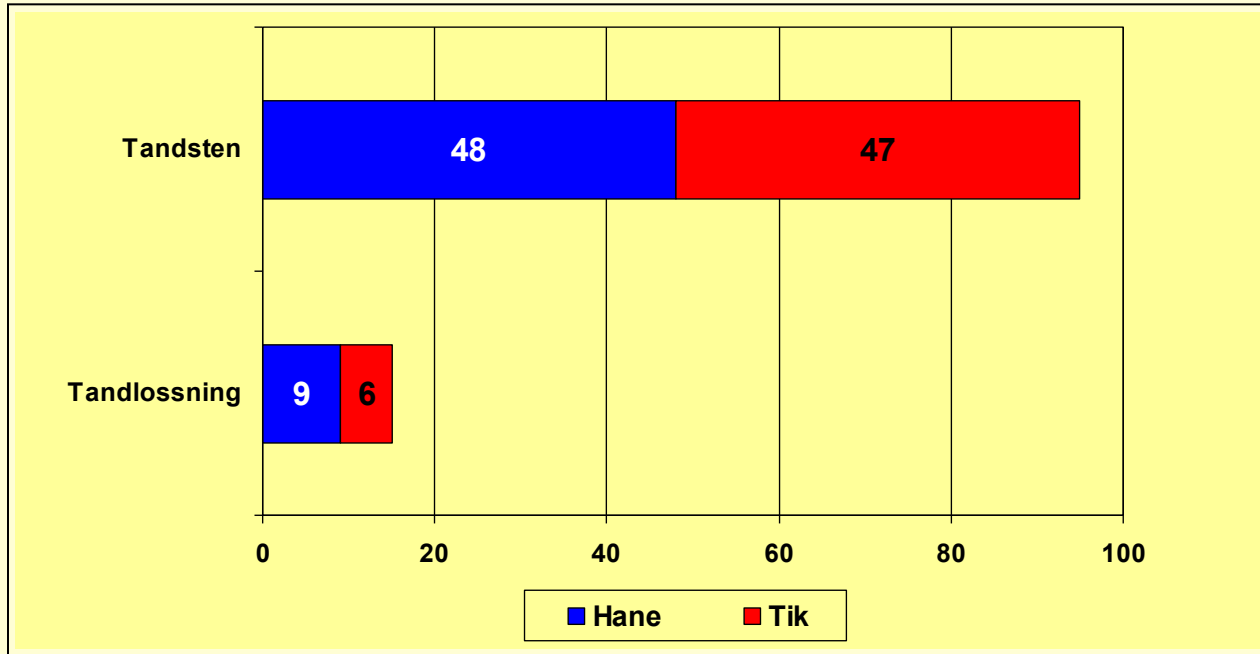
20. Livmoderinflammation : 32 st tikar (10,2 %).

ålder	antal
<3 år	5
3-5 år	7
6-10 år	16
> 10 år	3
angav ej ålder	1

I 22 av fallen dök livmoderinflammation upp i samband med löpning, i 3 fall i samband med valpning och 1 fall i samband med parning. Övriga angav ej orsak. Operation var den vanligaste behandlingsformen.

21. Prostatabesvär : 3 st hundar (1,2 %) . *Fick besvär i en ålder av 2, 6 respektive 14 år*

22. Tänder: Totalt 110 st (19,7 %).
Hanar 57 st tikar 53 st

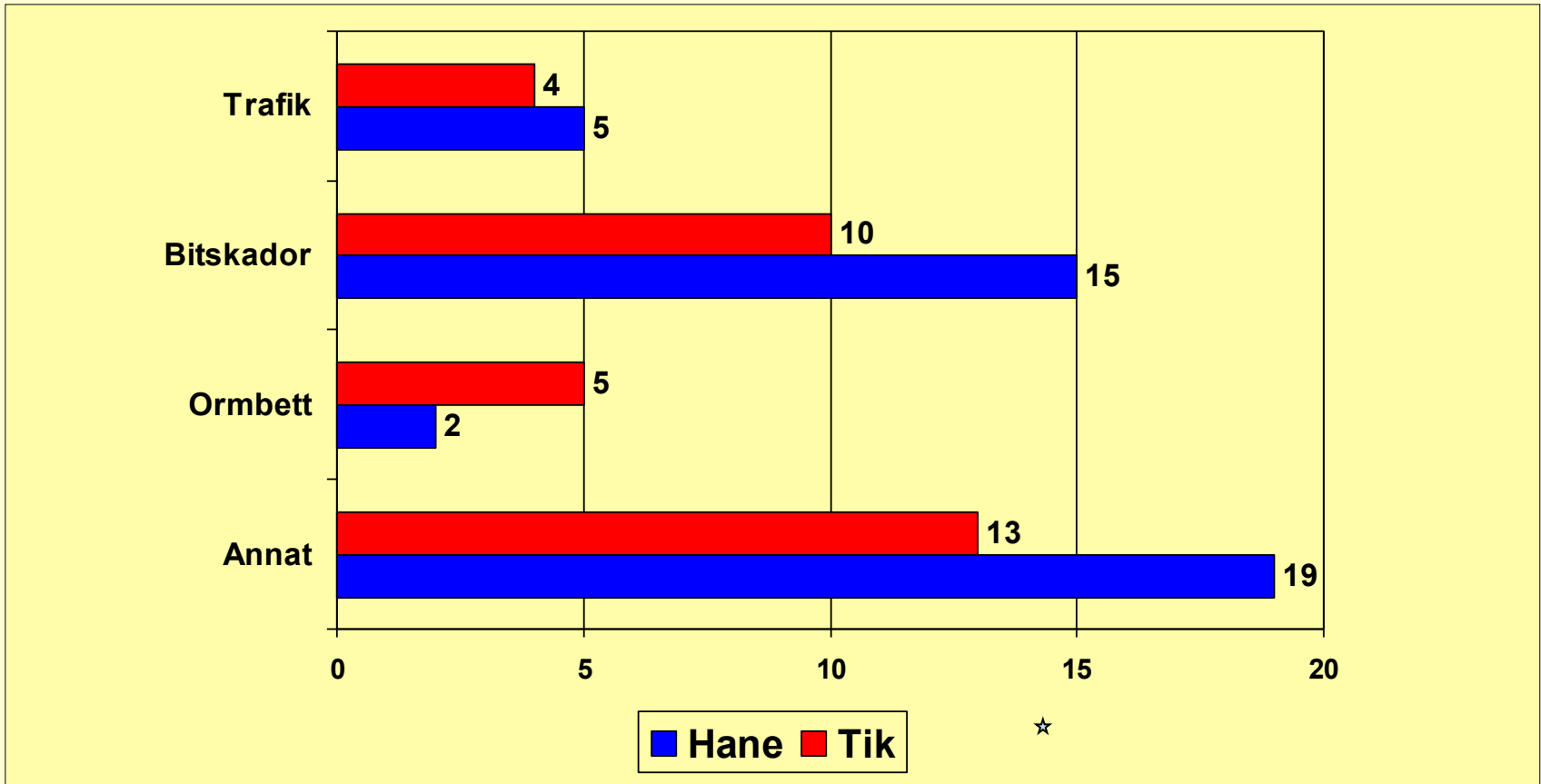

23. Andra sjukdomar: Totalt 14 st (2,5 %).
Hanar 7 st tikar 7 st

Hanar: reaktion mot fästinghalsband, kennelhosta (3 st), ”dåligt pigment som kom tillbaka”, muskelproblem, problem med tandköttet.

Tikar: urinsten, erlichia, vagel, borelia, akut dermatit, behöver hjälp med att tömma analsäckarna då och då, vinterkräxsjuka.

24. Olycksfall: Totalt 69 st (12,4 %) *hanar 37 st tikar 32 st*

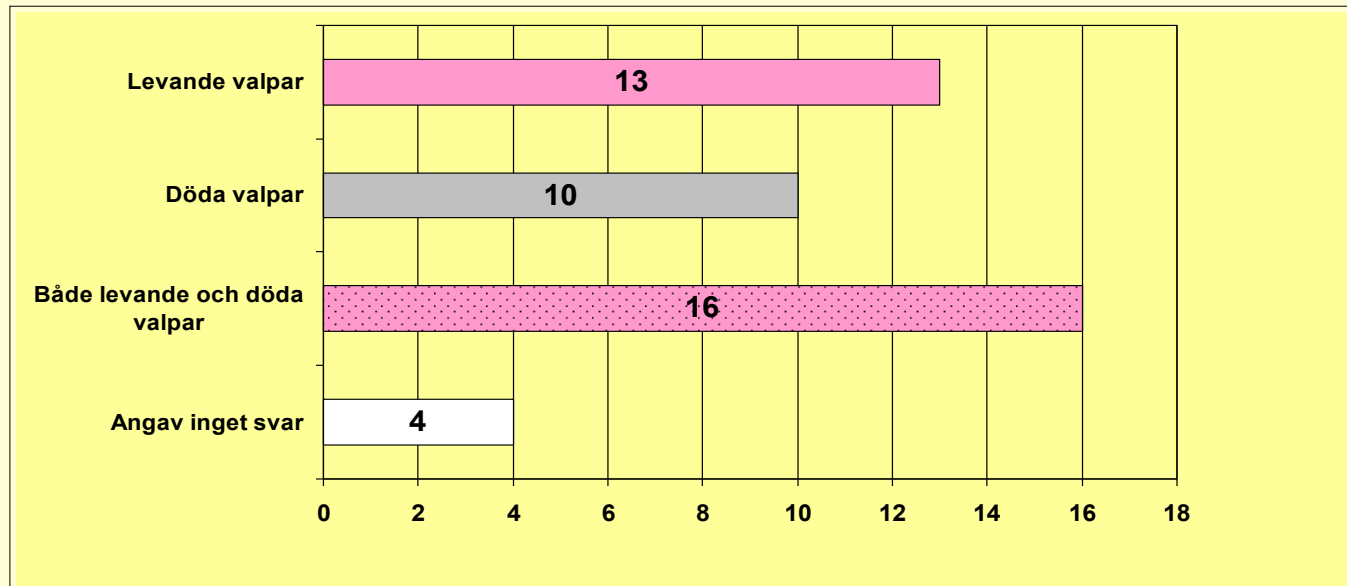
Kommentar:

Annat: anger bl. a. kloskador, ögonskador, getingstick, ”svalde främmande föremål”, stukning, knäskada, attack från katt, trampad tå.

25. Kejsarsnitt : 37 st tikar (11,8 %) gjorde 43 snitt (6 tikar gjorde 2 snitt)

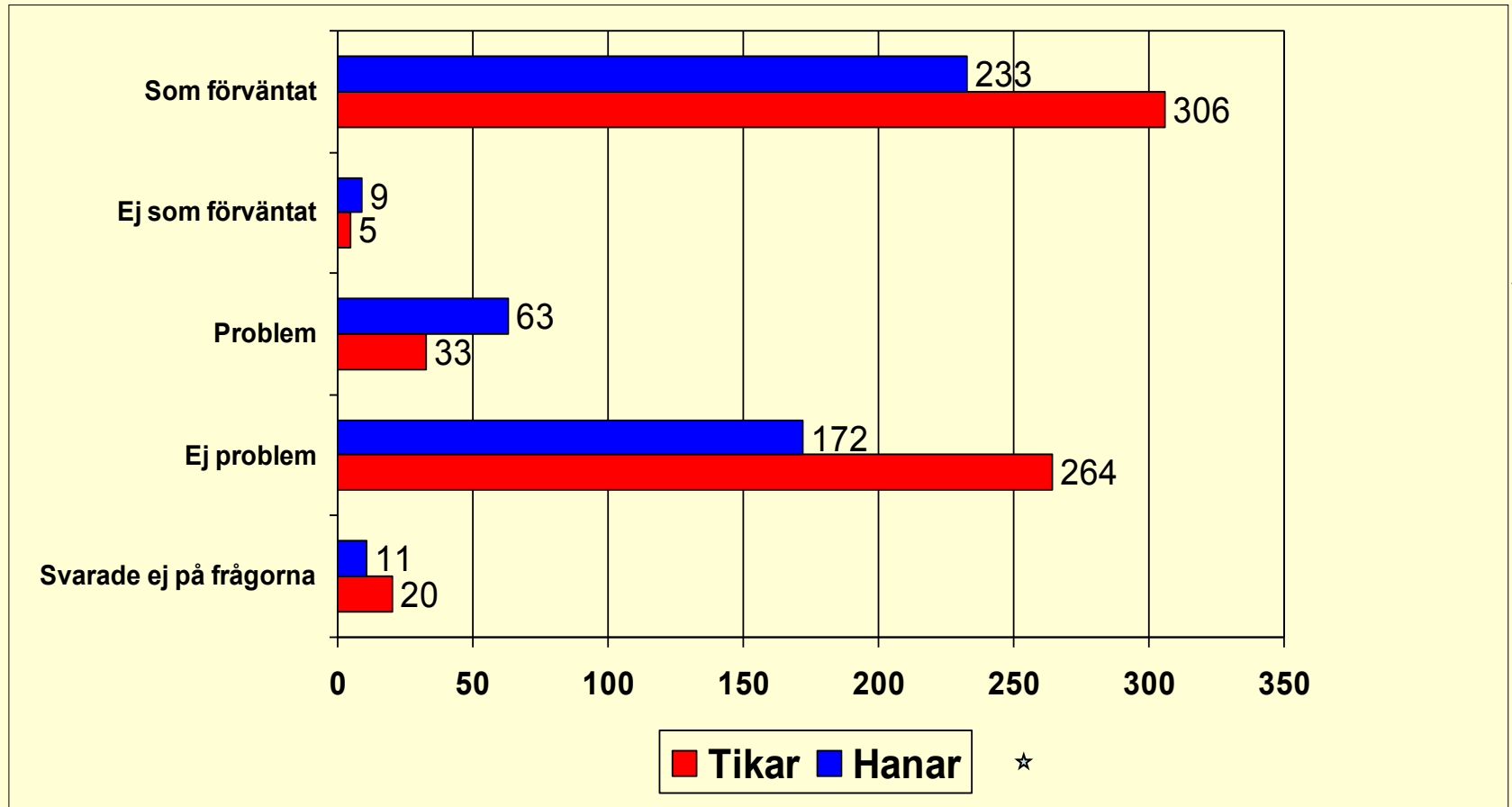
ålder vid snitt	antal tikar
<2 år	1
2-3 år	13
>3-4 år	10
>4-5 år	5
>5- 7 år	8
angav ej ålder	3

Resultat efter snitt: Tikar som fick levande valpar, döda valpar och både levande och döda valpar

26. Beteende : Uppförande – Problem

Hanar 244 enkätsvar tikar 314 enkätsvar

Kommentar: Vad är det då man inte är nöjd med? Hos hanhundar främst : hanhundsiska, skällighet, skotträddhet. Hos tikar främst: bråkar med andra tikar, skällighet, skotträdd, några är blyga.

Nöjd med ditt val av ras? Westie igen?

